

Lokakuu 2011

Metsäalan työalatoimikunnan vaaliohjeet työsuojeluvaltuutettujen vaalien järjestämiseksi ja työsuojelun yhteistoiminnan organisoimiseksi

1. Yleistä

Metsäalan työalatoimikunnan antamat vaaliohjeet 2011 perustuvat työsuojelun valvontalakiin (44/2006) sekä tes-osapuolten välisiin metsäalan työsuojeluyhteistoimintasopimuksiin.

Alan työsuojeluyhteistoimintasopimusten mukaan työsuojeluyhteistoiminnan organisaatio sovitaan ensisijaisesti paikallisesti ottaen huomioon työpaikan laatu, laajuus, työntekijöiden määrä ja tehtävien laatu sekä muut olosuhteet. Ellei muusta yhteistoimintamuodosta ole sovittu, työsuojeluyhteistoimintaa varten perustetaan työsuojelutoimikunta työpaikalle, jossa työskentelee säännöllisesti vähintään 20 työntekijää.

Työalatoimikunta suosittelee yhteistoimintamuodon ratkaisemista nykyisessä työsuojeluorganisaatiossa ennen vaaleja.

2. Työpaikka

Työsuojelun valvontalain mukaan työpaikalla tarkoitetaan työsuojelua koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista eri työskentelypaikkojen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta, jota johtaa työnantaja tai työnantajan organisaation puitteissa ratkaisu- ja toimeenpanovallan omaava virka- tai toimihenkilö.

Vaalin toimittamista varten osapuolten on aluksi määriteltävä yhteistyöyksikkö eli työpaikka, johon työsuojeluvaltuutettu varavaltuutettuineen valitaan.

Tämän määritelmän mukaisia työpaikkoja ovat esim. metsäosastot, hankinta-alueet ja muut vastaavat operatiiviset toiminnot, metsäkeskukset sekä metsänhoitoyhdistysten toiminta-alueet. Mikäli em. esimerkkien mukaista käytäntöä ei voida soveltaa johonkin työnantajan organisaatioon, on työpaikkakäsitteestä sovittava asianomaisen yrityksen ja Metsäalan työalatoimikunnan kesken. Tällainen sopimus lähetetään tiedoksi asianomaiselle työsuojelupiirille.

3. Vaalimenettely

3.1 Vaalien valmistelutoimet

Työsuojelun valvontalain ja työsuojeluyhteistoimintasopimusten mukaan työnantajan tai nimetyn työsuojelupäällikön on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin työsuojelua koskevan yhteistoiminnan järjestämiseksi.

Työpaikan toimihenkilöasemassa olevilla työntekijöillä on työsuojelun valvontalain mukaan oikeus valita keskuudestaan oma työsuojeluvaltuutettunsa ja kaksi varavaltuutettua.

3.2 Vaalitoimikunnat

Vaalitoimikunnaksi soveltuvat nykyiset työsuojelutoimikunnat.

Mikäli työpaikalla ei ole työsuojelutoimikuntaa, voivat työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö huolehtia vaalien toteuttamisesta.

Mikäli työpaikalla ei ole lainkaan työsuojeluyhteistoiminta-aelimiä, nimeävät työnantaja sekä työntekijä- ja toimihenkilöryhmät edustajansa vaalien valmistelua ja vaalitoimitusta varten.

Vaalitoimikunnalle ja -toimitsijoille korvataan ansionmenetys ja matkakustannukset siten kuin niistä on erikseen sovittu.

3.3 Vaalien ajankohta

Vaalit toimitetaan marras - joulukuussa vuonna 2011.

Lokakuu 2011

Postiäänestyksessä vaalitoimikunta ilmoittaa äänestäjille ääntenlaskutilaisuuden ajankohdan. Hyväksyttävää ääniä ovat kaikki ne äänet, jotka on toimitettu vaalitoimikunnalle ennen ääntenlaskutilaisuutta. Vaalimateriaalin postituksen ja ääntenlaskutilaisuuden välisen ajan tulee olla vähintään kaksi viikkoa.

3.4 Vaalitapa

Vaalit on järjestettävä siten, että kaikilla työpaikan työntekijöillä on mahdollisuus ottaa siihen osaa.

Vaalit voidaan suorittaa työpaikalla, esim. työnantajan järjestämän koulutustilaisuuden yhteydessä tai postiäänestyksenä tai sähköisesti.

3.5 Äänioikeus ja vaalikelpoisuus

Äänioikeutettuja ovat kaikki äänestysaikana työpaikalla oppisopimus-, työ- tai virkasuhteessa olevat työntekijät ja toimihenkilöt. Myös sairauslomalla, vuosilomalla, osa-aikaeläkkeellä, lomautettuina olevat tai muutoin työpaikalta tilapäisesti poissaolevat henkilöt ovat äänioikeutettuja.

Vaalikelpoisia ovat kaikki äänioikeutetut henkilöt.

3.6 Luettelo äänioikeutetuista ja vaalikelpoisista henkilöistä

Työnantajan on toimitettava äänioikeutetuille luettelot, joista ilmenevät työpaikan kaikkien sekä toistaiseksi voimassa olevassa työ- tai virkasuhteessa olevien että määräaikaisessa työsuhteessa olevien työntekijöiden nimet sekä erikseen luettelo toimihenkilöasemassa olevista henkilöistä. Äänestysluettelot on laadittava tilanteesta 20 vuorokautta ennen vaalien suorittamista.

Luetteloon merkitään aakkosjärjestyksessä ensin vakinaisten työntekijöiden nimet ja sen jälkeen määräaikaiset.

Mikäli henkilön työ- tai virkasuhde on alkanut luettelon laadinnan jälkeen, on hänen äänestäessään näytettävä toteen työsuhteensa.

3.7 Ehdollepano

Työsuojeluvaleissa työntekijät ja toimihenkilöt voivat suorittaa ehdollepanon vaalitoimikunnalle vähintään 20 vuorokautta ennen vaalia. Ehdollepano on tehtävä kirjallisesti ja siinä on oltava vähintään kolme (3) allekirjoittajaa samasta työpaikasta. Ehdollepanossa ei saa esiintyä poliittisia tai muita tunnuksia.

Ehdollepanot laaditaan muotoon: Kannatamme NN:n valitsemista alueen työsuojeluvaltuutetuksi.

Ehdollepano ei estä äänestämästä ketä tahansa nimiluettelossa ilmenevää henkilöä.

Vaalitoimikunta toimittaa aakkosjärjestyksessä olevan nimilistan ehdolle asetetuista muun vaalimateriaalin mukana äänestäjille.

3.8 Luetteloiden toimittaminen ja vaeleista ilmoittaminen

Luettelot ja ilmoitus vaalien toimittamisesta sekä ehdollepanot on toimitettava työntekijöille ja toimihenkilöille 14 vuorokautta ennen vaalitapahtumaa.

3.9 Vaalien yleiset ohjeet

Työsuojeluvaltuutetut ja -varavaltuutetut toimihenkilö- ja työntekijäryhmistä valitaan enemmistövaalilla suljetuin lipuin. Työpaikan työsuojeluvaltuutetuksi tulee eniten ääniä saanut henkilö ja varavaltuutetuksi seuraavaksi eniten ääniä saaneet äänimääriensä mukaisessa järjestyksessä. Äänten mennessä tasan vaalitulokset ratkaistaan arvalla.

Työsuojeluyhteistoimintaelimeen henkilöstöryhmiensä edustajiksi tulevat automaattisesti toimihenkilö- ja työntekijävaltuutettu.

Mikäli työsuojeluyhteistoimintaelimenä on työsuojelutoimikunta, tulee nelihenkiiseen työsuojelutoimikuntaan lisäksi ensimmäinen varavaltuutettu suuremmasta työntekijöistä tai toimihenkilöistä edustavasta ryhmästä. Kuusihenkiiseen työsuojelutoimikuntaan tulevat vastaavasti suuremmasta henkilöstöryhmästä työsuojelu-

Lokakuu 2011

valtuutettu ja ensimmäinen ja toinen varavaltuutettu. Pienemmästä ryhmästä tulevat työsuojeluvaltuutettu ja ensimmäinen varavaltuutettu.

3.10 Äänestäminen

Äänestyslippuja varten vaalipaikalla tulee olla vaaliurna, joka on sinetöity, lukittu tai muutoin varmistettu.

Äänestäminen tapahtuu suljetuin lipuin. Kukin äänioikeutettu äänestää yhtä henkilöä.

Postiäänestystä varten vaalitoimikunta toimittaa äänestäjälle äänestyslipun lisäksi nimellä varustetun ja nimettömän kuoren. Äänestäjä sulkee äänestyslipun taitettuna nimettömään kuoreen ja lähettää sen toisessa, nimellä varustetussa kuoressa vaalitoimikunnalle, jotta äänioikeus voidaan varmistaa ja tehdä merkintä lueteloon äänioikeuden käytöstä. Vaalisalaisuuden säilyttämiseksi äänestysliput sisältävät nimettömät kuoret pudotetaan vaaliurnaun ja avataan vasta ääntenlaskentatilaisuudessa.

Äänestyksen tapahtuessa sähköisesti on erityisesti pidettävä huolta vaalisalaisuuden säilymisestä kaikissa oloissa sekä noudatettava yhteistoiminnassa sovittuja vaaleja koskevia määräyksiä ja periaatteita.

3.11 Äänten lasku

Ääntenlasku aloitetaan työpaikkaäänestyksessä tai sähköisesti tapahtuvassa äänestyksessä äänestysajan päätyttyä ja postiäänestyksessä vaalitoimikunnan sopimana ja äänestäjille ilmoittamana ajankohtana. Hyväksyttäviä ääniä ovat vaalitoimikunnalle ennen ääntenlaskentatilaisuutta toimitetut äänet.

3.12 Valittujen toimikausi

Valittujen toimikausi alkaa 1.1.2012 ja päättyy 31.12.2013 ellei toisin ole sovittu.

3.13 Pöytäkirja ja äänestystuloksen ilmoittaminen

Vaalitoimituksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään vaalin toimittamisaika ja -paikka, vaaliin osallistuneiden lukumäärä, äänioikeutettujen lukumäärä sekä kaikkien vaalissa ääniä saaneiden nimet ja äänimäärät. Pöytäkirja varmennetaan vaalitoimitsijoiden allekirjoituksilla, minkä jälkeen jäljennös siitä toimitetaan työnantajalle. Vaalituloksesta ilmoitetaan henkilöstölle.

4. Valittujen ilmoittaminen työsuojeluhenkilörekisteriin

Valittujen työsuojeluhenkilöiden yhteystiedot (työsuojeluvaltuutetut ja -varavaltuutetut) ja työnantajan nimeämän työsuojelupäällikön nimi ilmoitetaan Työturvallisuuskeskukseen, osoite: Lönnrotinkatu 4 B 00120 Helsinki. Ilmoitus tehdään erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Metsähallitus ja Metsätutkimuslaitos tekevät lisäksi vastaavan ilmoituksen Valtiokonttorin ylläpitämään työsuojeluhenkilörekisteriin.

Nämä vaaliohjeet löytyvät myös Työturvallisuuskeskuksen Internet-sivuilta, www.ttk.fi/tyosuojeluvaalit.

Metsäalan työalatoimikunta antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita, puh. 09 616 261.